Andor Mihály

Megszállott vagy gazember?

VISSZHANG - LVII. évfolyam, 33. szám, 2013. augusztus 16.

Horn Gábor alapjaiban kérdőjelezi meg Magyar Bálint elemzését Orbán maffiaállamáról (*Mélyen hívő polipok, ÉS,* 2013/32., aug. 9.). Szerinte a maffiára utaló jelek csak cifra díszek az orbáni rendszeren, amelynek lényege egy megszállott harmadikutasság. Orbán nem cinikus, őt egy *„nagy hit”* mozgatja.

Ha nem így lenne, akkor nem sorjáznának politikájában az irracionális lépések, hiszen az igazi maffiózó – mint ahogy Coppolától megtanulta – a *„prosperitásban érdekelt, akkor lehet kaszálni, ha az embereknek, a gazdaságnak van pénze. Elvenni csak onnan lehet, ahol van miből”.*

Horn Gábor felvetése alapján a kérdés tehát arra szűkül, hogy egy gazember teszi-e tönkre az országot, vagy egy megszállott. Ezt csak akkor lehetne százszázalékos bizonyossággal eldönteni, ha tudnánk, mit gondol Orbán Viktor. Feltételezem, hogy Horn Gábor sem költözött be Orbán fejébe, ezért ő is csak következtet. És mi másból? – Orbán Viktor cselekedeteiből.

Márpedig a cselekedetekből a hatalom mindenáron való megszerzésének és megtartásának cinikus képe bontakozik ki. Ezt szolgálja például az „Oszd meg és uralkodj!” elvének végletekig való felhasználása. Az elmúlt tizenöt évben sikerült egymás ellen uszítania a különböző politikai felfogású embereket, sikerült a falusiakat a városiak ellen hangolnia, a fiatalokat az öregek ellen, a lakhatással még rendelkezőket a hajléktalanok ellen, az egészségeseket a rokkantak ellen, a lecsúszás szélén álló középosztályt a szegények ellen, az iskolázatlanokat az egyetemisták ellen, a munkahellyel még rendelkezőket a munkanélküliek ellen, a nemdohányzókat a dohányosok ellen. És mindezt lehetőleg olyan stílusban, hogy még gyűlölet is ébredjen bennük egymás iránt, tehát minél tartósabb legyen a megosztás. A *nagy hit* megvalósításához ugyan miért kellene egymásnak ugrasztani az embereket?

Vagy vegyük az ideológiát. A vallástalanként indult Orbán Viktor jó pénzért felfogadta az erkölcsileg nem túl szilárd magyar keresztény egyházakat, hogy neveljenek számára engedelmes alattvalókat. Erre neki se ideje, se apparátusa, se hozzáértése, megvette hát a piacon. Nem véletlen, hogy a „nemzetnevelés” másik területét, a közoktatást is az ő kezükre adta, ne kelljen már ezzel is neki bajlódnia. Ebből messziről is inkább a cinizmus bűzlik, mint a megszállottság.

Horn szerint nem az egyéni meggazdagodás, nem általában a pénz, és nem a gazdasági haszon Orbán politikájának a célja. Ez csak a politika költsége, amit eltűr. Az *Élet és Irodalom,* valamint a Ferenczi Krisztina többéves szorgos munkájával felszínre hozott tények ennek ellentmondanak. Nem hiszek az olyan megszállottban, aki megszállottan gyűjt földet és házat, akinek éppen a miniszterelnöksége alatt teszik tönkre a családi bánya piaci konkurensét, vagy természetvédelmi területen adnak kizárólagos bányaengedélyt a családjának. Fogalmunk sincs az Orbán család, a Kövér család, Simicska és a többiek tényleges vagyoni helyzetéről. Fogalmunk sincs arról, hogy a nemzeti közgéppénzekből mennyi megy a pártkasszába, és mennyi a családi kasszákba. Alighanem téved Gyurcsány Ferenc, amikor azt hiszi, hogy legkésőbb az öröklésnél ki fog derülni minden. Fogalmunk sincs arról, hogy az összeharácsolt pénzből már mennyi csücsül titkos svájci bankszámlákon. A felcsúti világcégnél fizetett osztalék nagyságából, az ügyességét már a székházeladással és a fantomcégekkel bizonyító maffia-főkönyvelő cégtulajdonos körüli ügyekből csak sejthetjük, hogy nem kevés pénzről van szó. Hogy ismerik a svájci bankszámla diktátorok által kedvelt intézményét, azt elfecsegte a fiát jó partinak ajánlgató Lázár János.

Horn Gábor szerint Orbán politikájának nem a maffiaállam építése az alapja, hanem az, hogy ő a világ legokosabb embere, aki mindent jobban tud. Ezért áll háborúban az Európai Unióval, az USA-val, a nyugati,

modern gondolkodással, ez az oka irracionális gazdaságpolitikájának. Én viszont úgy látom, hogy a „háború” oka a maffia korlátlan önrendelkezésének megteremtése. Mert bizony az Európai Unió és az USA megpróbál beleszólni abba, ha egy szövetséges országban leépítik a demokráciát, és az IMF is szeretné viszontlátni a pénzét, ha egyszer kedvező kamatozású hitelt ad. Nem a *nagy hitnek* vannak költségei, hanem a maffia szuverenitásának. Ha nem így lenne, Orbán nem lejtene pávatáncot, nem hajtana végre minduntalan taktikai visszavonulásokat – csak hogy az EU-s pénzeket el ne veszítse. A megszállott nem taktikázik, és nem lejt pávatáncot.

Orbán cselekedeteiből kikövetkeztethetően egy olyan ország képe lebeg a szeme előtt, amelyben van egy törvények fölött álló vékony uralkodó réteg, egy valamivel szélesebb, az átlagnál jobban élő, tőle függő kiszolgáló réteg és a közmunkarabszolgák könnyen kezelhető tömege, akiknek a lehető legkevesebb képzést kell adni. Mert Orbán komolyan veszi, hogy a tudás hatalom, és ebből a hatalomból csak a kiválasztottaknak akar adni. A rendszer merev lesz, aki szegénynek született, az szegény is marad. Miféle *nagy hit* az, amelyben egy zseniről, aki a nemzetet gazdagíthatná, ki sem fog derülni, hogy zseni, mert rossz helyre született? Közben a nemzet tehetségesebb és vállalkozó szelleműbb tagjai elmennek az országból. Igaz, hogy ezzel pont azokat veszítjük el, akik mindenféle fejlődés erjesztői lehetnének, de egyszersmind ők azok az „izgágák”, akik nehezen nyugodnának bele Orbán rendszerébe, és mindig csak baj lenne velük. Menjenek hát isten hírével! Az is igaz, hogy egy ilyen társadalom kevésbé hatékony, mint egy szabad társadalom, és kevesebb lesz benne az elvennivaló, de egy más szempontból nagyon is jó ez a szerkezet: könnyebb fölötte uralkodni.

Egy szegény országban a maffia valóban kevesebbet tud kaszálni, de nagyobb biztonságban van. Egy fejlődőképes, demokratikus államban sok az öntevékenység, sok a teremtő bizonytalanság. De ha a maffia megszerezte az államot, kényelmesebb az élete, és nagyobb biztonságban érezheti magát. Valamit valamiért. A biztonságért és a hosszabb élet kilátásáért cserében meg kell elégedni a szerényebb haszonnal. Ami egyre szegényebb környezetéhez képest még mindig kirívóan gazdag létet tesz lehetővé. És akkor még a hatalom mámoráról nem is beszéltem. Én még nem próbáltam, de állítólag részegítő.